

3370 TSH-producerande hypofysadenom kan lätt missas. Ovanligt tillstånd med differentialdiagnostiska svårigheter *Lars-Göran Sjöström, Olov Wålander*

3373 Obliterativ bronkiolit efter stamcellstransplantation. Inertgasutsköljning möjliggör tidig diagnos av denna allvarliga komplikation *Younis Khalid, Karin Mellgren, Anders Fasth, Anders Lindblad, Per Gustafsson*

PATIENTSÄKERHET

3379 »Så undviker du att störta« – återkommande kurs vid UMAS i Malmö Stor satsning på att göra ST-läkare och sjuksköterskor patientsäkrare

3380 Fungerar inte kommunikationen bra kan det bli rena hönsgården

PATIENTSÄKERHET Cecilia Holm är en av initiativtagarna till kursen »Så undviker du att störta«. 3379

3381 Utvecklades inom flyget sedan flera hundra dött i en olycka

3382 Undersökte inte patientens pung – missade testistorsion

3384 LÄKEMEDELSFRÅGAN

DEBATT OCH BREV

3386 Hälsa som mänsklig rättighet: Skarp FN-kritik mot Sverige manar till nytänkande *Henry Ascher*

3388 Utbilda i mänskliga rättigheter på läkarprogrammet! *Milosz Swiergiel, Vesta S Alikhani, Rebecca Herbst*

3390 Transkulturell psykiatri allt viktigare med ökad migration *Riyadh Al-Baldawi*

Om antipsykiatri och annat *Thomas Brante*

3391 Replik: Ger bilden av psykiatrin som dold förtryckarmekanism *Vanna Beckman*

3392 DAMP-diagnosen behövs *Lennart Lindqvist*

3393 Lätt skapa arbetsituationer som ökar risken för utbrändhet *Rolf Nilzén*

Slutreplik om sorgen och sjukdomen *Ulf Lindsjö*

KULTUR Lars Lerin, en av våra främsta akvarellmålare, vars liv under flera decennier styrdes av alkohol och lugnande medel, skildrar sitt liv i text och bild. Sidan 3395

KULTUR

3395 Sveriges främste akvarellist – en »gråsmulten« överlevare *Jan Halldin*

3398 LEDIGA TJÄNSTER

3400 PLATSANNONSER

3417 MEDDELANDEN

Glöm inte webben:
www.lakartidningen.se

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Berömda mäns beryktade åsikter

James Watson fick Nobelpriset 1962 för upptäckten av DNA-spiralen och har också haft en nyckelroll i århundradets kanske viktigaste projekt – kartläggningen av människans arvsmassa. Watson är känd inte bara för sin vetenskapliga briljans utan också för sin frispråkighet, inte minst när det gäller åsikter med sexistisk och rasistisk anstrykning.

Att samhällets tolerans för sådana utspel är låg belyses av efterspelet till Watsons intervju med brittiska Sunday Times den 14 oktober. Watson, som befann sig på en föreläsningstur, nämnde att södra Afrikas negativa politiska utveckling kunde kopplas till att man söder om Sahara ofta får låga poäng på IQ-test.

Iden mediestorm som följde fick alla Watsons planerade framträdanden ställas in, och han blev dessutom avsatt som administrativ chef för sin forskningsinstitution i Cold Springs Harbor.

Om detta beslut samt om Watson bara vågat redovisa kontroversiella studier eller fördomsfullt vinklat genetiken pågår en livlig debatt (*Nature* 2007;449:960).

Att vissa etniska grupper får högre poäng än andra på standardiserade IQ-prov är väl känt. Invånare i Sydostasien får bäst resultat under det att traditionella jägarfolk klarar sig sämst. Så långt har Watson rätt. Hur mycket av dessa skillnader som beror på sociala respektive kulturella faktorer är dock oklart. Att koppla den politiska utvecklingen till regeringens förmodade IQ är än mer vanskligt. Stalin och Mao hade enligt samtida källor en stor intellektuell kapacitet – utan att det fick positiva effekter på deras regim.

Vad diskussionen främst visar är att man numera ställer samma krav på politikers och framstående vetenskapsmäns uppträdande och åsikter.

»Att vissa etniska grupper får högre poäng än andra på standardiserade IQ-prov är väl känt ... Hur mycket av dessa skillnader som beror på sociala respektive kulturella faktorer är dock oklart.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se